

Ondokuz Mayıs
Üniversitesi

ŞİDDET DÖNGÜSÜ
ve ÇÖZÜM ÖNERİLERİ
SEMPOZYUMU

23 - 24
ARALIK
2023

ŞİDDET DÖNGÜSÜ VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ SEMPOZYUMU

siddetsempozyumu.omu.edu.tr

23-24 ARALIK 2023 - SAMSUN

Değerli katılımcılar,

Günümüz dünyasında şiddet olgusu, artarak kendini göstermeye devam etmektedir. Aile, kamu ve sosyal alanların hemen hepsinde şiddetin bir yönüyle karşılaşılmaktadır. Bu sempozyumu düzenleme amacımız, bir kısır döngü haline gelen şiddetin çözüm yollarına odaklanmak; geçmişin yaralarını sarmak, negatif kültürel aktarımın önüne geçmek için geçmişle gelecek arasında bir köprü vazifesi üstlenmektir.

Şiddet kendini doğuran, müdahale edilmediği sürece yeniden üretilen; yeni şiddet biçimlerinin üretilmesini destekleyen bir olgudur. Şiddet üzerine yapılan çalışmalar, konunun dinamizmi ve çok boyutlu olması nedeniyle sıkça ele alınarak güncellenmeye ihtiyaç duymaktadır. Bu nedenle Felsefe, Sosyoloji, Psikoloji, Eğitim, Hukuk, İlahiyat ve diğer tüm alanlardan çözüme katkı sunacak disiplinler ve disiplinler arası tebliğler, 23-24 Aralık 2023 tarihinde Samsun'da düzenlediğimiz "Şiddet Döngüsü ve Çözüm Önerileri" başlıklı sempozyum kapsamında değerlendirilmiştir. Sempozyumun temel amacı, şiddetin arkasında yatan olguları ve çözüm önerilerini disiplinler arası bakış açısıyla ele almak ve üniversite, eğitimci ve bilim insanlarının yanı sıra şiddet ile ilgili çalışma yapan birimleri bir araya getirmektir.

Prof. Dr. Yavuz ÜNAL
OMÜ Rektörü

Şiddet kendini doğuran, müdahale edilmediği sürece yeniden üretilen; yeni şiddet biçimlerinin üretilmesini destekleyen bir olgudur.

Şiddet konusuyla ilgili birçok araştırma-çalışma yapılmasına rağmen sorunların temeline inilmediği sadece şiddetin görünüm alanıyla ilgili çalışmalar yapıldığı gözlemlenmektedir. Aynı zamanda şiddet üzerine yapılan çalışmalar, konunun dinamizmi ve çok boyutlu olması nedeniyle sıkça ele alınarak güncellenmeye ihtiyaç duymaktadır. Bu nedenle Felsefe, Sosyoloji, Psikoloji, Eğitim, Hukuk, İlahiyat ve diğer tüm alanlardan çözüme katkı sunacak multi dsipliner çalışmalara ihtiyaç duyulmaktadır. Söz konusu gerekçelerle şiddeti farklı dsiplinler kapsamında ele alan bir sempozyum ortaya konulması gerekiyordu. Bu kapsamda eğitimden ilahiyata, iletişimden sağlığa, psikojiden hukuka kadar birçok farklı alanda çalışmaları olan akademisyenlerden gelen tebliğler değerlendirildi ve sonuç olarak kabul edilen birdirilerden oluşan bir sempzyum programı tasarlandı.

Sempozyumun birçok amacı bulunmaktadır. Temel amacı, şiddetin arkasında yatan olguları ve çözüm önerilerini disiplinler arası bakış açısıyla ele almak ve üniversite, eğitimci ve bilim insanlarının araştırmalarını bir araya getirmektir. Bunun yanında bir kısır döngü haline gelen şiddetin çözüm yollarına odaklanmak; geçmişin yaralarını sarmak, negatif kültürel aktarımın önüne geçmek için geçmişle gelecek arasında bir köprü vazifesi üstlenmektir.

Sempozyuma tebliğleriyle katkı sunacak akademisyenlere, destek veren kurum ve kişilere teşekkür ederiz.

Düzenleme Kurulu

• Onur Kurulu

► **Prof. Dr. Yavuz Ünal**

Ondokuz Mayıs Üniversitesi Rektörü

► **Orhan Tavlı**

Samsun Valisi

► **Mustafa Demir**

Samsun Büyükşehir Belediye Başkanı

► **Prof.Dr. Mehmet Naci BOSTANCI**

Hacı Bayram Veli Üniversitesi Rektörü

► **Prof. Dr. Muharrem Kılıç**

Türkiye İnsan Hakları Ve Eşitlik Kurumu (Tihek) Başkanı

► **EbuBekir Şahin**

RTÜK Başkanı

• Düzenleme Kurulu

- ▶ **Prof. Dr. Berna Aydın** (OMÜ, Tıp Fakültesi)
- ▶ **Prof. Dr. Hatice Kumcağız** (OMÜ, Eğitim Fakültesi)
- ▶ **Doç. Dr. Recep Yılmaz** (OMÜ, İletişim Fakültesi)
- ▶ **Dr. Öğr. Üyesi Abdullah Nuri Dicle** (OMÜ, Fen-Edebiyat Fakültesi)
- ▶ **Dr. Öğr. Üyesi Bekir Özüdoğru** (OMÜ, İlahiyat Fakültesi)
- ▶ **Dr. Öğr. Üyesi Figen Çavuşoğlu** (OMÜ; Sağlık Bilimleri Fakültesi)
- ▶ **Dr. Öğr. Üyesi Merve Ar** (OMÜ, İlahiyat Fakültesi)
- ▶ **Dr. Pınar Tağrikulu** (OMÜ TTO)
- ▶ **Dr. Büşra Nur Duran** (OMÜ, Yayın Koordinatörlüğü)
- ▶ **Arş. Gör. Dr. İsmail Çetin** (OMÜ TTO)
- ▶ **Arş. Gör. Halil İbrahim Doğramacı** (OMÜ; İlahiyat Fakültesi)
- ▶ **Merve Arabacı Yiğiter** (OMÜ TTO)
- ▶ **Celal Araz, İnsan Hakları ve Eşitlik Uzman yardımcısı** (TİHEK)
- ▶ **Serhat KAYA** (OMÜ Kurumsal İletişim Koordinatörlüğü Grafik Birimi)

• Sekreteryaya

- ▶ **Arş. Gör. İrem Nur Gürsoy** (OMÜ, Eğitim Fakültesi)
- ▶ **Arş. Gör. Güven Soner** (OMÜ; Sağlık Bilimleri Fakültesi)
- ▶ **Arş. Gör. Sebiha Yıldız** (OMÜ; İlahiyat Fakültesi)
- ▶ **Arş. Gör. Nurhibe Büşra Er** (OMÜ; İlahiyat Fakültesi)
- ▶ **Arş. Gör. Yasin Samet Kazel** (Kilis 7 Aralık; İlahiyat Fakültesi)

• Konu Başlıkları

- Şiddet Olgusu
- Şiddetin Türleri
- Aile ve Şiddet
- Eğitim ve Şiddet
- Medya ve Şiddet
- Sağlık ve Şiddet
- Irkçılık ve Şiddet
- Din ve Şiddet
- Şiddet Döngüsü
- Şiddetin Nedenleri
- Şiddetin Sosyal Boyutları
- Şiddetin Psikolojik Boyutları
- Şiddetin Ekonomik Boyutları
- Şiddetin Önlenmesine Yönelik Çözüm Önerileri

• Sempozyum Programı

23 ARALIK 2023 CUMARTESİ

09:00- 10:00 Açılış Konuşmaları

10:15- 11:00 Tiyatro Gösterisi

11:15- 12:30 Panel

Celal Türer, Şiddete Sınırlar Koymak: Deneşim ve Ahlak

Nurten Sargın, Eğitim Yoluyla Şiddetin Önlenmesi

Nermin Gürhan, Şiddet uyguladığımızın farkında mıyız, kim kime neden şiddet uygular, çözüm nedir?

Ayşe Okanlı, Sevgi Dili Şiddeti Engeller mi?

MAVİ SALON

1.Oturum 13:30-15:00

Şiddetin Psikolojik Boyutları

- Cansu Ünlü ve Sena Sengir Aydın - Renklerin Psikolojik Etkileri Bağlamında Şiddet
- İlhan Yıldız- Meşrulaştırılmış Şiddet: Kurmaca Metinlerde Şiddetin Haklı Zemine Dayandırılmasından Kaynaklanan Sorunlar ve Çözüm Önerileri
- Kübra Nur Ezenci ve Elif Ünal- 6284 Sayılı Ailenin Korunması Ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun Çerçevesinde Kadına Yönelik Psikolojik Şiddet
- Melike Pak- Evli Bireşlerin Çocukluk Dönemindeki Psikolojik Şiddet Deneşimleri ve Evlilik İlişiklerine Etkilerine Dair Algıları: Nitel Bir Araştırma

PEMBE SALON

1.Oturum 13:30-15:00

Şiddet Olgusu/ Şiddet ve Öteki

- İsmail Metin - Hz. Peygamber'in Gazve ve Seriyeleri Bağlamında Oryantalistlerin Savaş ve Şiddet Algısı
- Gülsüm Turhan - Aile İçi Şiddetin Etik-Estetik İlişkisi Açısından Değerlendirilmesi
- Hatice Bilek - Levinas Felsefesinde Başkayı Aydınlatırma Hareketi Olarak Şiddet Sorunu
- Rıdvan Küçükali ve Nurçin Demirci - İnsan Zekâsı ve Yapay Zekânın Duygusal Zekâ Yönünden İncelenmesi

2.Oturum 15:30-17:00

Aile İçi Şiddet

- Şevket Pekdemir- Boşanma Sebebi Olarak Ekonomik Şiddet
- Hakan Temir - Hz. Peygamber Dönemi Aile İçi Şiddet ve Baş Etme Yöntemleri
- Şule Güldü - Çocukların Şiddet İçerikli Dijital Oyunlara Mâruzîyetinde Ebeveyn Sorumluluğu: Hidâne Kavramı Bağlamında
- Yasemin Yavuzer- Yakın Partner Şiddetine Yönelik Tutumlar

2.Oturum 15:30-17:00

Şiddetin Sosyal Boyutları

- Sümeyye Aydın Bulut - Şarkı Sözlerinde Şiddet Sorunu ve Sosyolojik Yansımaları
- Osman Cengiz - Mikro Tarihe Bir Katkı: Suç ve Günah Kültürünü Besleyen Sosyal Kodlar
- Kemale Elekberova - Şiddetin Önlenmesine Yönelik Azerbaycan'daki Uygulamalar
- Murat Çırak vd. - İlköğretim 3. Ve 4. Sınıf Öğrencilerinin Akran Zorbaliğının Çeşitli Değişkenlere Göre İncelenmesi

3.oturum 17:30-19:00

Şiddet-Medeniyet İlişkisi

- Fatma Yılmaz- Şiddetin Mimari Üzerine Yansımaları
- Mehmet Emin Demir - Şiddeti Önleme Açısından İslam Mimarisi ve Şehircilik Anlaşışı
- Orhun Burak Sözen - Türkiye'de Çeviri Edebiyatın Kadına Yönelik Şiddet Üzerine Etkileri
- Merve Sarışın - Toplumsal Cinsiyet Temelli Dijital Şiddetin Kadın Gazetecilerin Twitter Hesapları Üzerinden İncelenmesi

3.Oturum 17:30-19:00

Dijital Şiddet

- Merve Ar - Dijital Oyunlarda İslamofobi ve Şiddet
- Galip Bayezid - Fiziksel Şiddetin Yeni Mekânı: Sanal Âlem
- Serkan Tarakcı - Dijitalleşmenin Zorbalık Üzerine Etkisi: Lisansüstü Tez Çalışmaları Kapsamında Bir Değerlendirme
- Zeynep Nazlı Kadioğlu - İnternetteki İncel ve Masküizm Topuluklarının Kadına Karşı Şiddette Etkileri

Gala Yemeği 19:00-22:00

24 ARALIK 2023 PAZAR

MAVİ SALON

1.Oturum 09:00-10:30

Okullarda Şiddet

- Mustafa Karaağaçlı- Yaşama, Eğitim Bilime, Okul İklimine Yabancılaştıran Şiddeti Giderme Yaklaşımları
- Ayşe Kazancı Tınmaz- Okullarda Gözlenen Şiddet Olayları ve Çözüm Önerileri
- Doğan Güneş Temli ve Esat Şanlı - Üniversite Öğrencilerinde Saldırganlık Eğilimleri Ve İlişkili Değişkenler
- Muharrem Atabay ve Yusuf Acuner - Şiddetin Önlenmesinde Din Eğitiminin Rolü: Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Öğretim Programlarındaki Kazanımların Şiddeti Önleme Bağlamında İncelenmesi

2.Oturum 11:00-12:30

Dezavantajlı Gruplara Yönelik Şiddet

- Aygül Kissal - Yaşlı Ayrımcılığı Ve Önleme Stratejileri
- Ebru Demir - Engelli Bireylere Yönelik Şiddet Konusunda Devletlerin Yükümlülükleri: İnsan Hakları Hukuku Açısından Bir Değerlendirme
- Ezgi Arslan Özdemir - Türkiye'deki Göçmen Kadınların Maruz Kaldığı Şiddet: Sistematik Derleme
- Tamer Özsoy- Kadına Yönelik Şiddetin Medyadan Yansıması: Siber Zorbalık

PEMBE SALON

1.Oturum 09:00-10:30

Sağlık Ve Şiddet

- Esra Tural Büyük - Sağlık Bilimleri Fakültesi Öğrencilerinin Çocuğa Yönelik Şiddete Duyarlılıklarının Belirlenmesi: Tanımlayıcı Çalışma
- Derya Şahin- Duygusal İhmal ve Şiddet
- Merve Özaşkal - Osmanlı Hukukunda Sağlıkta Şiddete ve Anlaşmazlığa Bir Çözüm Modeli Olarak Rıza Sözleşmesi Uygulaması
- Satı Gül Kapısız - Gebelikte Aile İçi Şiddet: Sistematik Derleme

2.Oturum 11:00-12:30

Medya ve Şiddet

- Betül Azcan ve Evrim Erdoğan Yazar- Şiddetin Pazarlanması ve Tüketimi
- Mustafa Özodaşık - Gerçeklik İlişkisinde Sanal Yaşama Geçiş Köprüsü: Diziler
- Azize Serap Tunçer ve Sinan Bulut - Kadına Karşı Siber Şiddet ve Çözüm Önerileri
- Fatih Baş - Türkiye'de Geleneksel Medya Ve Şiddet İlişkisi: Televizyon Dizileri Üzerine Sosyo-Psikolojik Bir İnceleme

3.oturum 14:00-15:30

Şiddetin Önlenmesinde Dinin Etkisi

- Zeynep Ceran- Toplumsal Şiddet Sorununun Çözümünde Kur'an ve Tefsir Öğretiminin Etkileri
- Tanıu Yağmur Çil - Şiddet Sarmalındaki Dünyaşa Mesnevi'nin Şifa Önerileri
- İsa Ceylan- Suç Önleme Politikalarında Vicdan Gelişimi ve Din Mücahit Yüksel - Şiddetin Nedenleri ve Önleme Yollarına Dâir Kur'an ve Sünnet Odaklı Çözüm Önerileri
- Züleyha Birinci - Kadına Karşı Şiddetin Oluşumunda ve Önlenmesinde Din Faktörünün Etkisi

3.Oturum 14:00-15:30

Şiddet Farkındalığı

- Hatice Oğuz Özgür ve Metin Özkul - Risk Toplumunun Yeni Şiddet Deneşimine Yönelik Çözüm Önerileri
- Burcu Yıldıray ve Seher Balcı Çelik - Psikolojik Danışman Adaylarının Çocuklara Yönelik Şiddete Duyarlılıklarında Mesleğe İlişkin Kişisel Eğilimlerin Rolünün İncelenmesi
- Mustafa Harun Kıyık - Nisâ Süresi'nin 34. Ayeti Üzerinden Üretilen Kadına Şiddet Algısı
- Eray Demirdiş ve Seher Balcı Çelik - Güvenlik Hizmeti Sağlayan Organizasyon Çalışanlarının Şiddet Eğilimi Ve Bağlanma Stilleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi

Kapanış Oturumu 16:00-18:00

• Bilim Kurulu

Prof. Dr. Abbas TÜRNÜKLÜ (Dokuz Eylül Üniversitesi / İZMİR)

Prof. Dr. Bozkurt KOÇ (Ondokuz Mayıs Üniversitesi / SAMSUN)

Prof. Dr. Burhanettin TATAR (Ondokuz Mayıs Üniversitesi / SAMSUN)

Prof. Dr. Celal TÜNER (Ankara Üniversitesi)

Prof. Dr. Cengiz ŞAHİN (Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi / ANKARA)

Prof. Dr. Fethi Güngör (Yalova Üniversitesi / YALOVA)

Prof. Dr. H. Yunus Apaydın (Erciyes Üniversitesi / KAYSERİ)

Prof. Dr. Hasan ÇİÇEK (Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi)

Prof. Dr. Hayati HÖKELEKLİ (İbn Haldun Üniversitesi / İSTANBUL)

Prof. Dr. İbrahim KISAÇ (Pamukkale Üniversitesi / DENİZLİ)

Prof. Dr. İlknur Aydın Avcı (Ondokuz Mayıs Üniversitesi / SAMSUN)

Prof. Dr. Kadir Albayrak (Çukurova Üniversitesi / ADANA)

Prof. Dr. Kemal Ataman (Marmara Üniversitesi / İSTANBUL)

Prof. Dr. Kemal ATAMAN (Marmara Üniversitesi / İSTANBUL)

Prof. Dr. M. Ali Kirman (Çukurova Üniversitesi / ADANA)

Prof. Dr. M. Ruhat YAŞAR (Kilis 7 Aralık Üniversitesi / KİLİS)

Prof. Dr. Müge YILMAZ (Gümüşhane Üniversitesi / GÜMÜŞHANE)

Prof. Dr. Nurten SARGIN (Necmettin Erbakan Üniversitesi / KONYA)

Prof. Dr. Özcan Hıdır (İstanbul Zaim Üniversitesi / İSTANBUL)

Prof. Dr. Ramazan BİÇER (Sakarya Üniversitesi)

Prof. Dr. Saffet Köse (İzmir Katip Çelebi Üniversitesi / İZMİR)

Prof. Dr. Salime Leyla Gürkan (29 Mayıs Üniversitesi / İSTANBUL)

Prof. Dr. Şinasi Gündüz (İstanbul Üniversitesi / İSTANBUL)

Prof. Dr. Vehbi BAYHAN (İnönü Üniversitesi / MALATYA)

Prof. Dr. Vejdi BİLGİN (Uludağ Üniversitesi / BURSA)

Prof. Dr. Yakup COŞTU (Hitit Üniversitesi / ÇORUM)

Prof. Dr. Zehragül AŞKIN (Mersin Üniversitesi)

Prof. Dr. Diğdem M. SİYEZ (Dokuz Eylül Üniversitesi / İZMİR)

Prof. Dr. Nazli TYFEKÇİ (Fehmi Agani Üniversitesi / KOSOVA)

Prof. Dr. Yasemin YAVUZER (Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi / NİÇDE)

Doç. Dr. Gamze TEZKERECİ (Akdeniz Üniversitesi / ANTALYA)

Doç. Dr. Hacer Gök UÇUR (Ordu Üniversitesi / ORDU)

Doç. Dr. Mevlüde Nur ERDEM (Ondokuz Mayıs Üniversitesi / SAMSUN)

Doç. Dr. Ayşe ÇAL (Ankara Medipol Üniversitesi / SAMSUN)

Doç. Dr. Esennur SİRER (Üsküdar Üniversitesi / İSTANBUL)

Doç. Dr. Kadir CANAN (İstanbul Zaim Üniversitesi / İSTANBUL)

Doç. Dr. Nilüfer KOÇTÜRK (Hacettepe Üniversitesi / ANKARA)

Doç. Dr. Nursel BOLAT (Ondokuz Mayıs Üniversitesi / SAMSUN)

Doç. Dr. Ömer ÇAKIN (Ondokuz Mayıs Üniversitesi / SAMSUN)

Doç. Dr. Özge Metin ASLAN (Alanya Alaaddin Keykubat Üniv. / Alanya-ANTALYA)

Doç. Dr. Rıdvan KÜÇÜKALİ (Atatürk Üniversitesi)

Doç. Dr. Sultan Selen KULA (Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi / KIRŞEHİR)

Doç. Dr. Şener ŞENTÜRK (Ondokuz Mayıs Üniversitesi / SAMSUN)

Doç. Dr. Yasin DEMİR (Kahramanmaraş İstiklal Üniv. / KAHRAMANMARAŞ)

Doç. Dr. Yusuf ARSLAN (Batman Üniversitesi / BATMAN)

Doç. Dr. Zuhal AKMEŞE (Dicle Üniversitesi / DİYARBAKIR)

Doç. Dr. Hatice Zekavet KABASAKAL (Dokuz Eylül Üniversitesi / İZMİR)

Dr. Öğr. Üye. Ayşegül ÖZCAN (Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniv. / NEVŞEHİR)

Dr. Öğr. Üye. Gülay AKMAN (Ondokuz Mayıs Üniversitesi / SAMSUN)

Dr. Öğr. Üye. Oya Sevcan ORAK (Ondokuz Mayıs Üniversitesi / SAMSUN)

Dr. Öğr. Üyesi Abdullah MANAP (Batman Üniversitesi / BATMAN)

Dr. Öğr. Üyesi Cemal KARADAŞ (İnönü Üniversitesi / MALATYA)

Dr. Öğr. Üyesi Emine BATTAL (R. T. Erdoğan Üniversitesi / RİZE)

Dr. Öğr. Üyesi Gökay KELDAL (İnönü Üniversitesi / MALATYA)

Dr. Öğr. Üyesi Mustafa KARAAĞACLI (Gazi Eğitim Fakültesi / ANKARA)

Dr. Öğr. Üyesi Necmi KARSLI (Karadeniz Teknik Üniversitesi / TRABZON)

Dr. Öğr. Üyesi Hakan KIYICI Polis Akademisi Bşk. Güvenlik Bilimleri Enst. Müd.

Dr. Öğretim Üyesi Orhun BURAK SÖZEN (Gaziantep Üniv. / GAZİANTEP)

Dr. Ertuğrul YAZAR, İnsan Hakları ve Eşitlik Uzmanı (TİHEK / ANKARA)

Dr. Faruk GÖRGÜLÜ Diyanet İşleri Başkanlığı Süreli Yayınlar müdürlüğü

Dr. Kemale ELEKBEROVA (Bakü Devlet Üniversitesi / AZERBAYCAN)

Ondokuz Mayıs
Üniversitesi

ŞİDDET DÖNGÜSÜ
ve ÇÖZÜM ÖNERİLERİ
SEMPOZYUMU

23 - 24
ARALIK
2023

ŞİDDET DÖNGÜSÜ VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ SEMPOZYUMU

siddetsempozyumu.omu.edu.tr

23-24 ARALIK 2023

OMÜ Atatürk Kongre ve Kültür Merkezi/SAMSUN

ANKARA
HACI BAYRAM VELİ
ÜNİVERSİTESİ

RTÜK
RADYO VE TELEVİZYON ÜST KURULU

TIHEK

SAMSUN
BÜYÜKŞEHİR
BELEDİYESİ

TEKNOPARK
SAMSUN

OMÜ
TEKNOLOJİ
TRANSFER
OFİSİ

tb